

DPU
Dak Pui University
Dak Pui University
Dak Pui University

SPU
Sri Poom University
Sri Poom University
Sri Poom University

การศึกษาแห่งอนาคต : หลอมรวม AI กับภูมิปัญญามนุษยในโลกยุคดิจิทัล

หนังสือรวมบทความ

จากการประชุมวิชาการและเผยแพร่ผลงานวิจัยคัดสรรสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ระดับชาติครั้งที่ 9

วันที่ 22 - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568

ณ โรงแรมทิจิกซ์ 5 ฟิโนมิอัล เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

จัดโดยสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

กองบัญชาการและศูนย์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศไทย 5 "การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พหุภาษา กับปัญญาประดิษฐ์เพื่อเสริมศักยภาพครูผู้สอน"
วันที่ 22 - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมดิอีโกลี 5 ฟิโนบิล เมืองไทย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
จัดโดย สมาคมศึกษาศาสตร์ไทยภาคเหนือตอนใต้ประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (สทศท.)

สารบัญ

	หน้า
สารจากบรรณาธิการ.....	ก
คำสั่ง.....	ค
สารบัญ.....	ฉ
➢ กลยุทธ์การแทรกแซงเพื่อเสริมทักษะอาชีพสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยนักแนะแนวอาชีพ คนพิการในสถานศึกษา.....	1
พิไลวรรณ ไกรล้ำ และวรางคณา พรภาะ	
➢ การเชื่อมโยงระหว่างระบบประกันคุณภาพภายในกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน(SDGs).....	11
ศรจิต พุ่งไธ้ เตือนเพ็ญ จำผา ศศิ ทองทวี นิธิธร ดอพล คณานนท์ ฝ่ายโชคชัย	
➢ สมรรถนะความเป็นนวัตกรรมที่จำเป็นสำหรับครูในยุคดิจิทัล.....	20
ประภัสสร กองทอง กาญจน์พิชชา บารมี ธนภณ สุภาโชติอังคณา กนกวรรณ เกตุเสมอ ธารินี เจริญชัย	
➢ เล่นอิสระ(Free Play) ของเด็กปฐมวัย.....	32
บุญญ์กัญญา จิระเพิ่มพูน เพ็ญภา น้อมสูงเนิน รวีวรรณ นันทนาศิริ	
➢ ภาวะผู้นำวิชาการแห่งอนาคตของผู้บริหารสถานศึกษา.....	43
จิรศักดิ์ สมจิตต์ วรรณภา สมจิตต์ อภิวัฒน์ มินาสัย สุวิมล มานะยิ่ง เอกชัย เปรมปราศิน	
➢ การใช้ Generative AI ของนักศึกษาสาขาทางคอมพิวเตอร์.....	58
สุชาดา เกตุดี	
➢ การจัดการเรียนรู้ ภาษาจีน ยุค AI ครอบครอง.....	69
ปิ่นพา ชัยสุพรรณ โชติกา วงษ์ชาลิตกุล	
➢ พลิกโฉมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาด้วยเทคนิคการคิดเลขเร็ว แบบเวทคณิต.....	80
โอชาภา หวังสะแกะย์ ณัฐชา สุขสวัสดิ์ จิราพร จันทรักษ์ สุภาศิลป์ เดชยศดี	
➢ การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ในสถานศึกษา: ความท้าทายและโอกาส.....	92
นลินี สุดแสวง สติชิตกุล กุลรัตน์รักษ์	
➢ การรับมือกับพฤติกรรมหลงตัวเองของนักเรียนไทยผ่านการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	105
ปิยะธิดา พุทธิพิทักษ์ ปิ่นมุก วงศ์มะเขาะ	
➢ แนวทางการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ ชีวิตเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนประถมศึกษา.....	115
วิษญา ผิวคำ	
➢ การศึกษาปฐมวัยแห่งอนาคต: วิถีใหม่ลักษณะ.....	131
พิมพ์พรรณ บุรพรัตน์	

การประชุมวิชาการและแสดงผลงานวิจัยระดับสถานศึกษาและระดับเขตพื้นที่ 9 ระดับนานาชาติ ครั้งที่ 5 “การศึกษาเพื่ออนาคต: พลิกโฉม N กับวิถีปัญญาและนวัตกรรมในยุคดิจิทัล”
วันที่ 22 - 23 กุมภาพันธ์ - พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมดิจอร์จ 5 ฟีนิกซ์ เมื่อสักฟาร อำเภอประจวบ จักรวรรดิบุรี
จัดโดย สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระราชภัฏวราวุธราชกุมาร สถาบันราชภัฏวรา (อวสพ.)

- จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ: ประสบการณ์ของผู้สอนในการประยุกต์ใช้ Active Learning ในการสอนภาษาจีน 148
บุษิตา สัตตาศาสตร์
- การพัฒนานักเรียนอาชีวศึกษาด้วยทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล 167
สุกฤษฎี พรหมสารา
- รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อลดความรุนแรงในเด็กและเยาวชนโดยใช้ทักษะชีวิต 173
วิมลรัฐ สุกุลหอม สมยศ เมื่อดจันทิก ศศิพันธ์ เบียนเบียมสิน มงคลชัย บุญแก้ว
- การบริหารงบประมาณในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 188
ภาวิณี พุทธพฤษ์ สุภัทรา เอื้อวงศ์ วิสุทธิ วิจิตรพิชากรณ
- บทบาทของครูกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 199
พนมกร สวาทพงษ์
- การเรียนรู้เชิงรุก : การจัดการเรียนรู้ที่ตอบโต้การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 212
เพชรภรณ์ นุ่นพัฒน์
- ภาวะผู้นำแบบोजล์ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู 225
ภาณุวัฒน์ โกมาร. ศรีดา ชัยสุวรรณ
- เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา 233
กานต์กุล สิงห์ธานี ศรีดา ชัยสุวรรณ
- การใช้โซเชียลมีเดียในเด็กปฐมวัย : โอกาส ความท้าทายในการเรียนรู้ 239
สมพร ชาลีเครือ ทิพย์วิมล ดวงเวียงคำ
- การใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ทดแทนเจ้าของภาษาเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย 250
วรรณนิพา มานะต่อ นภาพร สิทธิจิรวัฒนกุล. ปณิสรา บุญพันธ์

การประชุมวิชาการและงานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศไทยครั้งที่ 9 : ระดับนานาชาติครั้งที่ 5 "การศึกษานวัตกรรมของนวัตกรรม AI กับภูมิปัญญาแบบอินเทลลิเจนซ์" วันที่ 22 - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมฟีนิกซ์ 5 ฟีนิกซ์ นีโอโฮเทล อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จัดโดย สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติไทย ในพระกรุณาธิคุณ ของกระทรวงศึกษาธิการ สถาบันภาษาฯ (สอภ.)

Considerations 12) Suggestions for educational management 13) Suggestions for teachers. For use as a guideline for developing computer studies. To make effective use of GenAI in computer education.

KEYWORDS : Generative Artificial Intelligence, Computer Science Students

บทนำ

คำว่า Generative AI หมายถึง ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง ซึ่งเทคนิคเชิงคำนวณที่สามารถสร้างเนื้อหาใหม่ที่มีความหมาย เช่น ข้อความ รูปภาพ หรือเสียง โดยอ้างอิงจากข้อมูลที่ใช้ฝึกสอน (Feuerriegel และคณะ, 2024) การเปิดตัวของโมเดล Generative AI (GenAI) ทำให้เกิดความตื่นตัวอย่างมากในแวดวงการศึกษาทางด้านการคอมพิวเตอร์ (Axelsson และคณะ, 2024) โมเดลเหล่านี้สามารถแก้โจทย์การเขียนโปรแกรมพื้นฐานได้ (Zastudil และคณะ, 2023) และมอบประโยชน์อย่างมากแก่นักศึกษาสาขาทางคอมพิวเตอร์ เนื่องจากการบูรณาการมากขึ้นในกรอบการศึกษา (Axelsson และคณะ, 2024) ด้วยเหตุนี้ความก้าวหน้าที่รวดเร็วและทรงพลังของโมเดลปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้างจึงก่อให้เกิดทั้งความตื่นตัวและความกังวลในหมู่นักศึกษา เครื่องมืออย่าง ChatGPT ได้พัฒนาอย่างรวดเร็วจนกลายเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการทำงานของทุกองค์กร โดยมีบทบาทสนับสนุนทั้งในด้านการสร้างเนื้อหา การช่วยเขียนโค้ด และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

การพึ่งพา GenAI มากขึ้นในกระบวนการศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบ เนื่องจากส่งผลต่อการพัฒนาการและศักยภาพของนักศึกษาสาขาทางคอมพิวเตอร์ เครื่องมือ GenAI ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความสามารถในการผลิตงาน แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงจากการพึ่งพามากเกินไป การลอกเลียนผลงาน (Plagiarism) และการนำผลลัพธ์จาก AI ไปใช้ในทางที่ผิด ซึ่งอาจทำให้ความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาสาขาทางคอมพิวเตอร์ถูกลดทอนลง (Zastudil และคณะ, 2023)

ความก้าวหน้าล่าสุดใน Generative AI และการประมวลผลภาษาธรรมชาติ (NLP) ได้เปิดทางให้การพัฒนาโมเดลภาษาขนาดใหญ่ (LLMs) ที่มีความสามารถโดดเด่นในการสร้างและให้เหตุผลเกี่ยวกับโค้ด ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ LLM เป็นหลัก เช่น Generative Pre-trained Transformer Gemini, Claude, GitHub Copilot, Bard และ ChatGPT มีผลกระทบอย่างมากต่อการศึกษาด้านทางคอมพิวเตอร์และการปฏิบัติงานจริง (Prather และคณะ, 2023)

บทความวิชาการนี้นำเสนอความสำคัญและผลกระทบของ GenAI ต่อการศึกษาด้านทางคอมพิวเตอร์ และสิ่งที่นักศึกษาด้านทางคอมพิวเตอร์ควรตระหนักถึงความสำคัญของเครื่องมือ GenAI ในการศึกษา

ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง (Generative Artificial Intelligence - GenAI)

ตามแนวคิดของ Kingma (2013) Generative AI (GenAI) หมายถึง กลุ่มอัลกอริธึมการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) ที่ออกแบบมาเพื่อสร้างข้อมูลใหม่ที่เลียนแบบข้อมูลเดิมในชุดข้อมูลที่ใช้ฝึกสอน หนึ่งในเทคนิคพื้นฐานของ GenAI คือ Variational Autoencoder (VAE) ซึ่งเป็นโครงข่ายประสาทเทียม (Neural Network) ที่เรียนรู้การเข้ารหัสและถอดรหัสข้อมูลในลักษณะที่ยังคงรักษาคุณสมบัติที่สำคัญของข้อมูลไว้ Goodfellow และคณะ ปี 2014 ได้ให้คำจำกัดความของ GenAI ผ่านแนวคิดของ Generative Adversarial Networks (GANs) ซึ่งเป็นโครงข่ายประสาทเทียมสองชุดที่แข่งขันกันเพื่อสร้างข้อมูลที่มีความสมจริง โมเดล GenAI ใช้อัลกอริธึมขั้นสูงเพื่อเรียนรู้

การประชุมวิชาการสมัชชาคุณธรรม ๖ ปี ศักดิ์ศรีสุจริต สืบสานฝันคนไทยสู่ ๑๐๐ ปี ไทยนิยมยั่งยืน ประจำปี ๒๕๖๕
วันที่ 22 - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมดิอีโกลี 5 ฟิโนมิต เมืองพิษณุ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุ
จัดโดย สมัชชาคุณธรรมคุณธรรมเพื่อประเทศไทย สถาบันคุณวุฒิรักษ์ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

รูปแบบข้อมูลและสร้างเนื้อหาใหม่ เช่น ข้อความ (Text) รูปภาพ (Images) เสียง (Sounds) วิดีโอ (Videos) โค้ด (Code) ตัวอย่างของเครื่องมือ GenAI ได้แก่ ChatGPT, Bard, Gemini และ Claude ความสามารถของเครื่องมือเหล่านี้ในการรองรับคำสั่งที่ซับซ้อนและสร้างผลลัพธ์ที่คล้ายมนุษย์ ได้นำไปสู่ความสนใจและการวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการ GenAI ในหลากหลายสาขา เช่น การศึกษา (Education) การดูแลสุขภาพ (Healthcare) การแพทย์ (Medicine) สื่อและวารสารศาสตร์ (Media) การท่องเที่ยว (Tourism)

Generative AI ในระดับอุดมศึกษา

เนื่องจาก Generative AI (GenAI) ยังเป็นเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ งานวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer-reviewed articles) เกี่ยวกับ GenAI และการนำไปใช้ในระดับอุดมศึกษายังค่อนข้างมีจำนวนจำกัด แม้ว่าจะมีงานวิจัยจำนวนมากเกี่ยวกับโมเดลภาษาขนาดใหญ่ (LLMs) โดยการศึกษาที่มุ่งเน้นไปที่เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ ChatGPT โดย Bozic (2023) และ Halaweh (2023) ทำวิจัยที่ศึกษาผลกระทบของ ChatGPT ต่อการศึกษาอย่างเข้มข้น ตามที่ Aljanabi (2023) ระบุว่าจุดเด่นของ GenAI ไม่ได้อยู่ที่เพียงแค่การตอบคำถาม แต่ยังสามารถสร้างเนื้อหาภายในคำตอบ ซึ่งเหนือกว่าความสามารถของ AI เจเนอเรชันแบบดั้งเดิม ด้วยความก้าวหน้าของ GenAI ที่เป็นผู้ช่วยด้านการเขียนโปรแกรม งานวิจัยในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นไปที่การนำ AI ไปใช้ในการศึกษาทางด้านคอมพิวเตอร์

จากงานวิจัยของ Mejia และ Sargent ปี 2023 พบว่างานวิจัยไม่ได้มุ่งเน้นเพียงแค่การอภิปรายเชิงทฤษฎีเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับการช่วยนักศึกษาสร้างโค้ด อธิบายโค้ดและแก้ปัญหาภายในโค้ดของตนเอง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าโมเดลภาษาขนาดใหญ่ (LLMs) สามารถช่วยนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าประโยชน์ที่ได้รับจะขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของงานที่ทำ จากแนวคิดเหล่านี้ นักวิจัยได้พยายามค้นหาวิธีเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือ AI ของนักศึกษา โดยพบว่าคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จาก AI ขึ้นอยู่กับคุณภาพของคำสั่งที่ผู้ใช้ป้อนเป็นหลัก ตัวอย่างเช่น จากงานวิจัยของ Denny และคณะ ปี 2023 พบว่าสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของ GitHub Copilot ในงานเขียนโปรแกรมเบื้องต้นจาก 50% เป็น 80% โดยการปรับปรุงกลยุทธ์การป้อนคำสั่ง (Prompt Engineer)

ตามที่ Halaweh (2023) ระบุว่า เทคโนโลยี GenAI เช่น ChatGPT มีศักยภาพในการส่งเสริมการแก้ปัญหา ร่วมกัน (Collaborative Problem-Solving) และช่วยให้นักศึกษาบรรลุเป้าหมายทางวิชาการ ซึ่งเป็นการสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่แข็งแกร่งยิ่งขึ้น ปัจจุบันมีการถกเถียงกันอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับศักยภาพของ ChatGPT ในการช่วยเหลือนักการศึกษา นักศึกษาและนักวิจัย ซึ่งผลการศึกษาล่าสุดได้ประเมินประสิทธิภาพและศักยภาพของเครื่องมือนี้ อย่างจริงจัง ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ Omar Ibrahim Obaid และคณะ ปี 2023 พบว่า ChatGPT มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ โดยสามารถสร้างแนวคิดใหม่ ไข่มุมมองที่หลากหลาย เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของนักวิจัย

นอกจากนี้ประสิทธิภาพของ ChatGPT ในฐานะเครื่องมือค้นหาข้อมูล ยังช่วยให้ผู้ใช้ได้รับคำตอบที่แม่นยำและตรงประเด็นมากขึ้น ซึ่งช่วยเพิ่มประโยชน์ของเครื่องมือนี้ในบริบทของการศึกษา อย่างไรก็ตามการใช้ ChatGPT ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในขณะที่จัดการกับปัญหาด้านจริยธรรมของ AI ยังคงต้องอาศัยการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และ AI ในอนาคตจะเป็นไปอย่างมีจริยธรรม

Halaweh (2023) ระบุว่า ChatGPT มีการนำไปใช้อย่างหลากหลายในด้านการศึกษา ChatGPT สามารถใช้เป็นแชทบอทและตัวเดือออนไลน์ เพื่อช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะทางภาษา นอกจากนี้ศักยภาพของโมเดลนี้ในด้าน

การประชุมวิชาการระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ครั้งที่ 5 : ระดับบัณฑิตศึกษา ปี 5 “การศึกษาระดับอุดมศึกษาในยุคดิจิทัล”
วันที่ 22 - 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมดิจันทน์ 5 ชั้นใน กรุงเทพมหานคร จัดโดย
จัดโดย คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจ.สอ.)

การศึกษาได้สร้างความสนใจจากนักวิจัยอย่างมาก งานวิจัยของ Raman ปี 2023 แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ของ ChatGPT ในระดับอุดมศึกษาและการศึกษาเกี่ยวกับความปลอดภัย นอกจากนี้บทบาทของ ChatGPT ในการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ (Critical Thinking Skills) ของนักศึกษาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อวิธีการประเมินผลแบบดั้งเดิมในระดับอุดมศึกษาที่ได้รับการวิเคราะห์อย่างจริงจัง ซึ่งเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการนำไปใช้อย่างระมัดระวังและคำนึงถึงจริยธรรม ChatGPT ใช้การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) ในการให้คำแนะนำเชิงรุก (Proactive Recommendations) แก้ปัญหาโดยอัตโนมัติและให้คำแนะนำเฉพาะบุคคล ซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ที่หลากหลายของ ChatGPT ในการสนับสนุนเป้าหมายทางการศึกษา

นักศึกษาสาขาทางคอมพิวเตอร์ใช้ Generative AI อย่างไรและเมื่อใด

จากงานวิจัยของ Lund และ Wang ปี 2023 พบว่า "ChatGPT มีศักยภาพอย่างมากในการพัฒนาวงการวิชาการและงานด้านห้องสมุด ทั้งในแง่กระตุ้นความกังวลและสร้างความตื่นตัวในแนวทางใหม่ ๆ" ตามที่ Yilmaz และ Karaoglan Yilmaz (2023) กล่าวว่า เครื่องมือและสภาพแวดล้อมที่ขับเคลื่อนด้วย AI สามารถช่วยนักศึกษาแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนโปรแกรมได้ โดยสามารถให้ผลตอบกลับทันที (Instant Feedback) และช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดในโค้ด นอกจากนี้เครื่องมือที่ใช้ AI ยังช่วยนักศึกษาในด้าน 1) การเขียนโค้ดโดยให้คำแนะนำที่เหมาะสม 2) การตรวจจับข้อผิดพลาด (Error Detection) 3) การสร้างโค้ดอัตโนมัติ (Automatic Code Generation) สิ่งเหล่านี้ช่วยให้นักศึกษาเขียนโค้ดได้อย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำมากขึ้น รวมถึงลดเวลาและความพยายามในการทำโจทย์โปรแกรมมิ่งให้เสร็จสิ้นและ AI-powered tools และ AI-driven learning environments สามารถช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วม (Engagement) และแรงจูงใจ (Motivation) ของนักศึกษาโดยเป็นการโต้ตอบและการสนับสนุนที่เป็นรายบุคคลขณะฝึกการเขียนโปรแกรม

การใช้งาน ChatGPT ในบริบททางวิชาการ ในแวดวงวิชาการ ChatGPT มีการนำไปใช้ในด้านต่าง ๆ ที่หลากหลาย นอกเหนือจากการช่วยด้านการเขียนโค้ด ตัวอย่างเช่น 1) การเขียนรายงาน งานเรียงความ และบทความทางวิชาการ จากผลการศึกษาของ Kohnke ปี 2023 พบว่า ChatGPT สามารถช่วยตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาดในโครงสร้างไวยากรณ์ เครื่องหมายวรรคตอนและการใช้ภาษา 2) การเป็นตัวเต็อร์เสมือนจริง จากผลการศึกษาของ Kirschner และคณะ ปี 2022 พบว่า ChatGPT สามารถอธิบายแนวคิดที่ซับซ้อนให้ง่ายต่อการเข้าใจ ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับนักศึกษาที่ต้องการทำความเข้าใจเนื้อหาที่ยาก 3) การช่วยเหลืองานวิจัย จากงานวิจัยของ Huang ปี 2023 พบว่า ChatGPT สามารถช่วยค้นคว้าวรรณกรรม (Literature Review) ช่วยให้แนวคิดใหม่ ๆ ในการระดมสมอง (Brainstorming) ช่วยเหลือนักศึกษาสาขาทางคอมพิวเตอร์ จากงานวิจัยของ Surameery ปี 2023 พบว่า ChatGPT สามารถช่วยนักศึกษาสาขาทางคอมพิวเตอร์ในด้านการดีบักโค้ด (Debugging Code) การแนะนำวิธีแก้ปัญหาด้านการเขียนโปรแกรม

ความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness)

ความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่าง GenAI และผู้ใช้ Cheng และคณะ (2024) ได้ให้คำนิยาม คำว่า “ความไว้วางใจใน GenAI” คือ “การตัดสินใจหรือความคาดหวังของผู้ใช้เกี่ยวกับความสามารถของระบบ AI ในการช่วยเหลือเมื่อผู้ใช้เผชิญกับความไม่แน่นอนหรืออยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง” ทั้ง

การประชุมวิชาการและงานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ระดับชาติครั้งที่ 9 "การศึกษานวัตกรรมเพื่อพัฒนา AI กับภูมิปัญญาและนวัตกรรมสู่สังคมดิจิทัล"
วันที่ 22 - 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมซีซีซี 5 มิถุนัน เมืองพัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
จัดโดย สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (สอศ.)

การขาดความไว้วางใจและการไว้วางใจอย่างไม่มีความเสี่ยงผลกระทบต่อวิธีที่ผู้ใช้โต้ตอบกับเครื่องมือ AI และอาจนำไปสู่ความเสี่ยงในการทำงานร่วมกันระหว่างมนุษย์กับ AI

จากงานวิจัยของ Amoozadeh และคณะ ปี 2024 พบว่านักศึกษาจำนวนมาก (โดยเฉพาะผู้ที่เรียนสาขาทางคอมพิวเตอร์ขั้นสูง) แม้จะพบว่า GenAI มีประโยชน์แต่ก็ยังแสดงออกถึงความไม่ไว้วางใจในความสามารถและผลลัพธ์ที่ได้จาก AI นักศึกษาตระหนักว่า AI ไม่สามารถให้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องเสมอไปและจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบจากมนุษย์เพื่อให้แน่ใจว่าผลลัพธ์มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ สาเหตุของความไม่ไว้วางใจนี้มาจากอคติในอัลกอริธึมของ AI (Bias in AI Algorithms) ข้อผิดพลาด (Errors) และข้อจำกัดของ AI (Limitations of AI) นอกจากนี้ GenAI จะกลายเป็นเครื่องมือที่ถูกใช้อย่างแพร่หลายในนักศึกษาสาขาทางคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มนักพัฒนาโปรแกรม (Programmers) ผลกระทบของความไว้วางใจที่ไม่เหมาะสม หากนักศึกษาไม่ไว้วางใจเครื่องมือ AI นักศึกษาอาจไม่ได้รับประโยชน์จากการใช้เครื่องมือเหล่านี้ ซึ่งอาจส่งผลให้นักศึกษากลุ่มนี้ตามไม่ทันเพื่อนร่วมชั้นที่สามารถใช้ GenAI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นอาจารย์ในสาขาทางคอมพิวเตอร์ ควรทำความเข้าใจและกำหนดระดับความไว้วางใจที่เหมาะสมที่นักศึกษาควรมีต่อเครื่องมือ GenAI และเมื่อระดับความไว้วางใจที่เหมาะสมได้แล้ว อาจารย์ควรหาวิธีช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับระดับความไว้วางใจของตนเองให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดการใช้งาน AI อย่างมีประสิทธิภาพและรอบคอบ

จากงานวิจัยของ Chan และ Hu ปี 2023 พบว่ามุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี Generative AI (GenAI) ในระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นไปที่ทั้งประโยชน์และความท้าทาย โดยพิจารณาจากประสบการณ์ของนักศึกษาเอง โดยรวมแล้วนักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อ GenAI และมองว่าเครื่องมือนี้มีศักยภาพในการปฏิวัติการเรียนการสอน สนับสนุนการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคล (Personalized Support) ช่วยในการเขียนและการระดมสมอง (Brainstorming) ส่งเสริมการทำวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล นักศึกษาพึงพอใจต่อความสามารถของ GenAI ในการให้ความช่วยเหลือตลอด 24 ชั่วโมง (24/7 Assistance) ให้ผลตอบกลับทันทีและเฉพาะบุคคล สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตั้งแต่การสร้างแนวคิดใหม่ ๆ ไปจนถึงการพัฒนาทักษะการเขียน แต่นักศึกษาก็มีข้อกังวลเกี่ยวกับความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของ AI ความเป็นส่วนตัว (Privacy) และผลกระทบด้านจริยธรรม (Ethical Implications) ผลกระทบต่อการพัฒนาการส่วนบุคคลและโอกาสทางอาชีพ ซึ่งความกังวลหลักคือ การพึ่งพา AI มากเกินไป ซึ่งอาจลดคุณค่าของการศึกษา ขัดขวางการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) และทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) นอกจากนี้ยังมีความกังวลเกี่ยวกับบทบาทของ GenAI ในการเพิ่มความเหลื่อมล้ำทางสังคมและผลกระทบต่อการจ้างงานในอนาคต เนื่องจากระบบอัตโนมัติอาจเข้ามาแทนที่งานที่นักศึกษากำลังฝึกฝนเพื่อทำในอนาคต

AI Hallucination (ปรากฏการณ์ AI สร้างข้อมูลเท็จ)

AI Hallucination หมายถึง ปรากฏการณ์ที่ระบบ Generative AI สร้างข้อมูลที่เป็นเท็จหรือแต่งขึ้นเอง Brameier และคณะ (2023) ได้อธิบายว่า AI Hallucination คือ การนำเสนอ "ข้อมูลที่ไม่จริงหรือกึ่งจริงด้วยความมั่นใจที่ทำให้เข้าใจผิด" Christensen และคณะ (2024) ได้ให้คำจำกัดความของ AI Hallucination ว่า "เป็นผลลัพธ์ที่ไม่ถูกต้อง ไม่น่าเป็นไปได้หรือถูกสร้างขึ้นโดยสมบูรณ์ เพื่อตอบสนองต่อคำสั่งที่ป้อนเข้าไปในแอปพลิเคชัน Generative AI" ผู้เชี่ยวชาญบางคนเสนอให้ใช้คำว่า "AI Fabrication" แทนคำว่า "Hallucination" เนื่องจากคำว่า Hallucination อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการทำงานของโมเดลการเรียนรู้ของ AI ตามที่ Obrien ระบุ AI

การประชุมวิชาการและแสดงผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 9 ระดับนานาชาติครั้งที่ 5 "การศึกษานวัตกรรม: พลิกโฉม AI กับภูมิปัญญาภูมิปัญญาไทยสู่โลกอนาคต"
วันที่ 22 - 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมฟิชเชอร์ 5 มิเลนิค เมืองพัทยา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี
จัดโดย สมาคมศึกษานานาชาติแห่งประเทศไทย ประเทศไทย โดยกระทรวงศึกษาธิการ สมาคมวิชาการศึกษานานาชาติ (สอช.)

Hallucination เกิดขึ้นบ่อยในระบบ Generative AI เนื่องจากโมเดลภาษาขนาดใหญ่ (LLMs) ถูกออกแบบมาเพื่อสร้างเนื้อหาโดยพื้นฐานอยู่แล้ว AI Hallucination ใน ChatGPT และแพลตฟอร์ม AI อื่น ๆ

การโกงและการลอกเลียนผลงานทางวิชาการ (Cheating and Plagiarism)

การลอกเลียนผลงาน (Plagiarism) เป็นปัญหาที่ยังคงมีอยู่ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา การลอกเลียนผลงานในรูปแบบที่ง่ายที่สุดเป็นการ "การอ้างสิทธิ์ในแนวคิดหรือผลงานโดยไม่ให้เครดิตอย่างเหมาะสม" ตามที่ Dobrovská และ Pokorný (2007) ระบุว่า การโกงทางวิชาการ (Academic Cheating) หมายถึง "การขโมยแนวคิดหรือเนื้อหาที่มีลิขสิทธิ์" นอกจากนี้ทั้งการโกงและการลอกเลียนผลงานถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการทุจริตทางวิชาการ (Academic Dishonesty) ปัจจัยที่ทำให้การทุจริตทางวิชาการเพิ่มขึ้น ได้แก่ วัฒนธรรมกลุ่มเพื่อน (Peer Culture) เว็บไซต์ที่ช่วยสนับสนุนการลอกเลียนผลงาน แรงกดดันด้านผลการเรียน (Pressure for High Academic Achievement) บทลงโทษที่ไม่รุนแรงหรือขาดบทลงโทษที่ชัดเจน การขาดความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดของการลอกเลียนผลงาน

บทบาทของอาจารย์และสภาพแวดล้อมทางการศึกษา Barnas (2000) กล่าวว่า สาเหตุหลักของการลอกเลียนผลงานมาจากรูปแบบการสอนของอาจารย์ วัฒนธรรมในห้องเรียน (Classroom Culture) แนวคิดเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าอาจารย์มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับการลอกเลียนผลงาน ตัวอย่างเช่น หากอาจารย์ไม่ได้กำหนดมาตรฐานที่เข้มงวดในการเรียนการสอนหรือไม่ได้ตรวจสอบผลงานของนักศึกษาอย่างจริงจัง อาจทำให้นักศึกษาเชื่อว่าพวกเขาสามารถส่งผลงานของผู้อื่นโดยอ้างว่าเป็นของตนเองได้โดยไม่มีผลกระทบ อิทธิพลของสังคมและกลุ่มเพื่อน

งานวิจัยของ Brown และคณะ ปี 1998 พบว่าปัจจัยที่ทำให้การโกงและการลอกเลียนผลงานเพิ่มขึ้น ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประเมินผล (เช่น การให้ทำโครงการกลุ่มแทนการสอบรายบุคคล) ปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารและการเข้าถึงข้อมูล แรงกดดันในการทำคะแนนให้สูง (Focusing on High Grades) ความกลัวเกี่ยวกับอนาคตและความไม่มั่นคงในการหางาน (Fear of Future Unemployment) ปัจจัยเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าการลอกเลียนผลงานไม่ได้เป็นเพียงปัญหาด้านจริยธรรมส่วนบุคคล แต่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างของระบบการศึกษา วัฒนธรรมในสถาบันและแรงกดดันทางสังคมซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขในระดับที่ครอบคลุมทั้งด้านนโยบายการสอนและการปลูกฝังจริยธรรมทางวิชาการ

การศึกษาในบริบทของการใช้งาน

Generative Artificial Intelligence (GenAI) ได้กลายเป็นพลังที่เปลี่ยนแปลงวงการการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาทางด้านคอมพิวเตอร์ผ่านเครื่องมืออย่าง ChatGPT, Gemini, Copilot และ Claude แพลตฟอร์มที่ขับเคลื่อนด้วย AI เหล่านี้ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้แบบดั้งเดิม โดยสามารถสร้างคำตอบที่คล้ายกับมนุษย์ ทำให้กระบวนการเขียนได้เป็นอัตโนมัติ ให้ผลตอบกลับเฉพาะบุคคลแบบเรียลไทม์ GenAI ไม่เพียงแต่ช่วยนักศึกษาในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเขียนโปรแกรมและการบ้าน แต่ยังเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนและเรียนรู้ในสังคม

จากงานวิจัยของ Yilmaz ปี 2023 พบว่าเครื่องมือ GenAI และสภาพแวดล้อมที่ขับเคลื่อนด้วย AI มีบทบาทสำคัญในการช่วยนักศึกษาแก้ปัญหาด้านการเขียนโปรแกรม ได้แก่ 1) ให้ผลตอบกลับทันที (Instant Feedback) 2) ช่วยตรวจสอบข้อผิดพลาด (Error Detection) 3) แนะนำแนวทางแก้ปัญหา (Solution Suggestions) 4) สร้างโค้ด

การประชุมวิชาการและงานวิจัยระดับนานาชาติครั้งที่ 9 ระดับนานาชาติครั้งที่ 5 "การศึกษากับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์" วันที่ 22 - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมทิพย์ 5 พินนิค นีลทิวา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
โดย ชานนธอนันต์ (ผู้เขียนบทความ) และคณะในระหว่างวันที่ ณ จังหวัดสงขลา สโมสรนางสาว (สงขลา)

อัตโนมัติ (Code Generation) สิ่งเหล่านี้ช่วยให้นักศึกษาเขียนโค้ดได้อย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำยิ่งขึ้น รวมถึงช่วยลดเวลาและความพยายามในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเขียนโปรแกรม GenAI เป็นเครื่องมือช่วยในการเขียนโปรแกรม GenAI เป็นตัวเสริมเหมือนจริงโดยช่วยอธิบายแนวคิดที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาที่ยาก

บทบาทและประโยชน์ของ GenAI ในการเสริมสร้างการเรียนรู้

GenAI เป็นเครื่องมือสนับสนุนที่มีพลังในการช่วยเหลือนักศึกษา โดยเฉพาะในสาขาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ AI สามารถช่วยแก้ไขปัญหาการเขียนโค้ด ให้คำแนะนำทางเทคนิค เสนอแนวทางแก้ปัญหาทางวิชาการได้อย่างรวดเร็ว ความสะดวกสบายของ GenAI โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการให้ผลตอบกลับทันที ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในสถานการณ์ที่มีข้อจำกัดด้านเวลาที่ทำให้นักศึกษาไม่สามารถเจาะลึกเนื้อหาได้มากพอ ในแง่นี้ GenAI ทำหน้าที่เป็นตัวเร่งให้เกิดประสิทธิภาพ (Catalyst for Efficiency) ทำให้นักศึกษาสามารถจัดการภาระงานทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากเรื่องการจัดการเวลาแล้ว GenAI ยังมีบทบาทในการช่วยเสริมผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ เช่น ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจโครงสร้างการเขียนโค้ดที่ซับซ้อน ช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของโค้ด (Syntax Errors) ช่วยอธิบายแนวคิดที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายขึ้น ทำให้ AI ทำหน้าที่เหมือนตัวเสริมส่วนตัว โดยเฉพาะในด้านการสร้างเนื้อหา (Content Creation) แก้ไขข้อผิดพลาดของโค้ด (Debugging) ข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่า GenAI สามารถช่วยให้โอกาสทางการศึกษาเข้าถึงได้มากขึ้น (Democratizing Access to Academic Support) โดยเฉพาะสำหรับนักศึกษาที่ขาดแคลนทรัพยากร เช่น ตัวเสริมส่วนตัวหรือการช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมชั้น

ความเสี่ยงของการพึ่งพา AI มากเกินไปและการเรียนรู้ในระดับผิวเผิน

แม้ว่า GenAI จะให้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาทางเทคนิคและงานทางวิชาการ แต่มีการสะท้อนถึงข้อกังวลเกี่ยวกับการพึ่งพา AI มากเกินไป ความสะดวกของคำตอบที่สร้างโดย AI อาจลดโอกาสที่นักศึกษาจะมีส่วนร่วมกับเนื้อหาในเชิงลึกและทำให้เกิดการเรียนรู้แบบผิวเผิน (Surface-Level Understanding) แทนที่จะฝึกฝนและทำความเข้าใจแนวคิดอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนักศึกษาใช้ GenAI เพื่อแก้ปัญหาย่างรวดเร็วภายใต้แรงกดดันด้านเวลา นักศึกษาอาจให้ความสำคัญกับการทำงานให้เสร็จมากกว่าการเข้าใจเนื้อหาจริง ๆ ลดโอกาสในการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับความสำเร็จในระยะยาว ความเสี่ยงต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) และการแก้ปัญหา (Problem-Solving Skills) การพึ่งพา GenAI มากเกินไป ทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับสมดุลระหว่าง "ประสิทธิภาพ" กับ "การเรียนรู้" แม้ว่านักศึกษาจะได้รับประโยชน์จากความสามารถในการแก้ปัญหาของ AI แต่การพึ่งพา AI ในระยะยาวอาจส่งผลเสียต่อการพัฒนาการของทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา หากนักศึกษาคุ้นเคยกับการใช้ AI เป็นทางลัดในการแก้ปัญหา นักศึกษาอาจข้ามกระบวนการคิดเชิงลึกที่จำเป็นต่อการเข้าใจปัญหาที่ซับซ้อน เกิดช่องว่างของความรู้ (Knowledge Gaps) ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการเติบโตในอาชีพการงานในอนาคต

ความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือของผลลัพธ์จาก GenAI

ความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือของ AI ถึงแม้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะไว้วางใจ GenAI สำหรับงานง่าย ๆ เช่น การดีบักโค้ด (Debugging) การตอบคำถามเกี่ยวกับไวยากรณ์ของโค้ด (Syntax Questions) แต่มีความสงสัยเกี่ยวกับการใช้ AI ในงานที่ซับซ้อนหรือเกี่ยวข้องกับการคิดสร้างสรรค์ "AI Hallucination" หรือ ปรางก์การณที่ AI สร้างข้อมูลที่ดูสมเหตุสมผลแต่ผิดพลาด ทำให้ต้องพิจารณาถึงความจำเป็นในการใช้ AI ด้วยความระมัดระวัง เมื่อนำ AI ไปใช้ในงานวิชาการที่มีความสำคัญสูง เนื้อหาที่สร้างโดย AI ควรได้รับการตรวจสอบความถูกต้อง โดยเฉพาะในงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจเชิงลึกของแนวคิด (Conceptual Understanding) การคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking) ถึงแม้ว่า AI จะสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ แต่ข้อจำกัดของมันจะชัดเจนขึ้นเมื่อใช้กับงานที่ต้องการความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Analysis) การแก้ปัญหาขั้นสูง (Advanced Problem-Solving) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า GenAI สามารถช่วยสนับสนุนงานบางประเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่ไม่สามารถทดแทนการตัดสินใจของมนุษย์ที่ซับซ้อนและอิงตามบริบทได้

ข้อพิจารณาทางจริยธรรม

การใช้ GenAI อย่างมีจริยธรรมในการศึกษา เนื่องจากเครื่องมือ AI กำลังถูกนำมาใช้มากขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (Academic Integrity) การทุจริตทางวิชาการ (Academic Misconduct) ซึ่งการคัดลอกเนื้อหาที่สร้างโดย AI มาใช้ในงานโดยไม่ปรับแก้หรือให้เครดิตถือเป็นการทุจริตทางวิชาการ อย่างไรก็ตามยังมีความไม่แน่ชัดเกี่ยวกับขอบเขตของการใช้ GenAI อย่างเหมาะสม เช่น การใช้ AI เป็นแหล่งแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ การใช้ AI เป็นตัวกระตุ้นจิตสำนึกสำหรับอธิบายแนวคิด เส้นแบ่งระหว่าง "การใช้ AI อย่างถูกต้อง" และ "การลอกเลียนผลงาน (Plagiarism)" ยังคงไม่ชัดเจน ซึ่งสะท้อนถึงความไม่แน่นอนที่กว้างขึ้นเกี่ยวกับขอบเขตทางจริยธรรมของการใช้ AI ในการศึกษา นอกจากนี้สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้ AI ในงานวิชาการ ซึ่งทำให้นักศึกษาดังตัดสินใจเองว่าการใช้ AI ในลักษณะใดถือว่าเหมาะสมหรือไม่ การใช้ AI เป็นเครื่องมือช่วยเรียนรู้ถือว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ตราบใดที่มีการใช้วิจารณญาณและการวิเคราะห์

ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการศึกษา

การปรับเปลี่ยนแนวทางการสอนให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของการเรียนรู้ที่มี AI เป็นเครื่องมือช่วย ได้แก่

- 1) การกำหนดแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้ GenAI ในการศึกษาที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีและช่วงเวลาที่สามารถใช้ GenAI ได้ในการจัดการเรียนการสอน หากไม่มีข้อกำหนดที่ชัดเจนนักศึกษาอาจต้องเผชิญกับปัญหาทางจริยธรรมโดยไม่มีแนวทางที่แน่นอนซึ่งอาจนำไปสู่การใช้ AI อย่างไม่สอดคล้องกัน การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ AI อย่างมีจริยธรรม เช่น การระดมความคิด (Brainstorming) การดีบักโค้ด (Debugging) การร่างเนื้อหาเบื้องต้น (Drafting) จะช่วยให้นักศึกษาสามารถตัดสินใจใช้งาน AI ได้อย่างเหมาะสม
- 2) การส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึกและการคิดวิเคราะห์ ควรออกแบบงานที่ต้องการการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) และความคิดสร้างสรรค์ (Originality) เพื่อลดโอกาสที่นักศึกษาจะพึ่งพา AI ในการหาคำตอบแบบง่าย ๆ การใช้วิธีการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning - PBL) หรือการเรียนรู้แบบลงมือทำ (Active Learning) จะช่วยออกแบบโจทย์ที่ AI ไม่สามารถแก้ไขได้แบบง่าย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

การประชุมวิชาการและงานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาไทยระดับชาติ ครั้งที่ 9 “การศึกษานวัตกรรมและนวัตกรรม AI กับปัญญาประดิษฐ์และหุ่นยนต์ดิจิทัล”
วันที่ 22 - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ณ โรงแรมฟินิกซ์ 5 ฟีนิกซ์ เมื่อสักทิวา อำเภอเมือง จ.นครศรีธรรมราช
มีโดย คณะบดีการอุดมศึกษาและพัฒนาระบบการศึกษา ในคราวประชุมที่ คณะกรรมการบริหารวิชาการ สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี (สอภ.)

3) การส่งเสริมให้ GenAI เป็นเครื่องมือช่วยเรียนรู้ไม่ใช่ทางลัด ควรเน้นว่า AI เป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่าการเป็นทางลัดในการทำงานวิชาการ การจัดเวิร์กช็อปหรือตัวพิเศษเกี่ยวกับการใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพในงานต่าง ๆ เช่น การทำแบบฝึกหัดทดสอบความรู้ (Quizzing) การอธิบายแนวคิดที่ซับซ้อน (Explaining Concepts) การช่วยเหลือด้านการเขียนโค้ด (Coding Assistance) จะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจการใช้งาน AI อย่างถูกต้อง พร้อมกับรักษาความซื่อสัตย์ทางวิชาการ (Academic Integrity) ได้

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอน

- 1) กำหนดแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการใช้ GenAI ในบริบททางวิชาการ เพื่อช่วยให้นักศึกษาใช้งาน AI ได้อย่างมีจริยธรรม
- 2) ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึก โดยออกแบบงานที่ต้องใช้การคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์เพื่อลดการพึ่งพา AI
- 3) จัดเวิร์กช็อปหรืออบรมเกี่ยวกับการใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ AI เป็นเครื่องมือช่วยการเรียนรู้ ไม่ใช่เพียงทางลัดสำหรับงานวิชาการ

สรุป

บทความนี้เป็นบทวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ Generative AI (GenAI) ของนักศึกษาสาขาทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งมักมีความรู้ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับเทคโนโลยี GenAI มีความคุ้นเคยกับเครื่องมือ AI มากกว่านักศึกษาในสาขาอื่น

ผลกระทบของ GenAI ต่อบทบาทของอาจารย์และกลยุทธ์การสอน ในอนาคตควรศึกษาว่าการบูรณาการ GenAI ในห้องเรียนส่งผลต่อบทบาทของอาจารย์และแนวทางการสอนอย่างไร ข้อควรพิจารณา ได้แก่ GenAI เปลี่ยนแปลงวิธีการสอนแบบดั้งเดิมอย่างไร อาจารย์ควรปรับตัวอย่างไร เพื่อผสมผสาน GenAI ในหลักสูตรโดยไม่กระทบต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ควรมีการพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมสำหรับอาจารย์หรือไม่เพื่อช่วยให้นักศึกษาใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุปบทความนี้สะท้อนให้เห็นว่า Generative AI (GenAI) มีศักยภาพอย่างมากในการเปลี่ยนแปลงวงการศึกษา โดยสามารถให้การสนับสนุนทางวิชาการที่มีคุณค่า อย่างไรก็ตามการบูรณาการ AI เข้ากับการศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการอย่างรอบคอบเพื่อให้แน่ใจว่าเครื่องมือ GenAI จะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้แทนที่จะลดทอนคุณค่าในการศึกษา นโยบายของสถาบันที่ชัดเจนควบคู่ไปกับกลยุทธ์การสอนที่ปรับเปลี่ยนได้และมีการวางแผนอย่างรอบคอบ ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการชี้นำให้นักศึกษาใช้ GenAI อย่างมีความรับผิดชอบและเกิดประโยชน์สูงสุด การสร้างสมดุลที่เหมาะสมระหว่างการใช้ AI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และการรักษาความซื่อสัตย์และคุณค่าของกระบวนการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี AI ได้สูงสุด โดยไม่กระทบต่อคุณภาพและความลึกซึ้งของการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

Aljanabi, M., Ghazi, M., Ali, A. H., & Abed, S. A. (2023). ChatGPT: Open possibilities. *Iraqi Journal for Computer Science and Mathematics*, 4(1), 62–64.

- Amoozadeh, M., Daniels, D., Nam, D., Kumar, A., Chen, S., Hilton, M., Srinivasa Ragavan, S., & Alipour, M. A. (2024). Trust in generative AI among students: An exploratory study. In *Proceedings of the 55th ACM Technical Symposium on Computer Science Education (Vol. 1, pp. 67–73)*. ACM.
- Axelsson, A., Wallgren, D. T., Verma, U., Cajander, M., Daniels, M., Eckerdal, A., & McDermott, R. (2024). From assistance to misconduct: Unpacking the complex role of generative AI in student learning. In *Proceedings of the IEEE Frontiers in Education Conference*. Washington, DC, USA: Uppsala University, Department of Information Technology.
- Barnas, M. (2000). "Parenting" students: Applying developmental psychology to the college classroom. *Teaching of Psychology*, 27(4), 276–277.
- Bozic, V., & Poola, I. (2023). Chat GPT and education. *Preprint*, 10.
- Brameier, D. T., Alnasser, A. A., Carnino, J. M., Bhashyam, A. R., von Keudell, A. G., & Weaver, M. J. (2023). Artificial intelligence in orthopaedic surgery: Can a large language model "write" a believable orthopaedic journal article? *JBJS*, 105(17), 1388–1392.
- Brown, S., McDowell, L., & Duggan, F. (1998). *Assessing students: Cheating and plagiarism*. University of Northumbria at Newcastle, Materials and Resources Centre.
- Chan, C. K. Y., & Hu, W. (2023). Students' voices on generative AI: Perceptions, benefits, and challenges in higher education. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 20(1), 43.
- Cheng, R., Wang, R., Zimmermann, T., & Ford, D. (2024). "It would work for me too": How online communities shape software developers' trust in AI-powered code.
- Christensen, J., Hansen, J. M., & Wilson, P. (2024). Understanding the role and impact of generative artificial intelligence (AI) hallucination within consumers' tourism decision-making processes. *Current Issues in Tourism*, XX(X), 1–16.
- Denny, P., Kumar, V., & Giacaman, N. (2023). Conversing with Copilot: Exploring prompt engineering for solving CS1 problems using natural language. In *Proceedings of the 54th ACM Technical Symposium on Computer Science Education (Vol. 1, pp. 1136–1142)*. ACM.
- Dobrovská, D., & Pokorný, A. (2007). Avoiding plagiarism and collusion. In *Proceedings of the International Conference on Engineering Education*.
- Feuerriegel, S., Hartmann, J., Janiesch, C., & Zschech, P. (2024). Generative AI. *Business & Information Systems Engineering*, 66(1), 111–126.
- Goodfellow, I., Pouget-Abadie, J., Mirza, M., Xu, B., Warde-Farley, D., Ozair, S., Courville, A., & Bengio, Y. (2014). Generative adversarial nets. *Advances in Neural Information Processing Systems*, 27.
- Halaweh, M. (2023). ChatGPT in education: Strategies for responsible implementation. *Contemporary Educational Technology*, 15(2).
- Kingma, D. P. (2013). Auto-encoding variational Bayes. *arXiv preprint arXiv:1312.6114*.

วันที่ 22 - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ณ โรงแรมดิจามิน 5 ปีเอ็มบี เมืองพัทยา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

- Kirschner, P., Hendrick, C., & Heal, J. (2022). *How teaching happens: Seminal works in teaching and teacher effectiveness and what they mean in practice*. Routledge.
- Kohnke, L., Moorhouse, B. L., & Zou, D. (2023). ChatGPT for language teaching and learning. *RELJ Journal*, 54(2), 537–550.
- Lund, B. D., & Wang, T. (2023). Chatting about ChatGPT: How may AI and GPT impact academia and libraries? *Library Hi Tech News*, 40(3), 26–29.
- Prather, J., Denny, P., Leinonen, J., Becker, B. A., Albluwi, I., Craig, M., Keuning, H., Kiesler, N., Kohn, T., Luxton-Reilly, A., & Others. (2023). The robots are here: Navigating the generative AI revolution in computing education. In *Proceedings of the 2023 Working Group Reports on Innovation and Technology in Computer Science Education* (pp. 108–159). ACM.
- Raman, R., Mandal, S., Das, P., Kaur, T., Sanjanasri, J., & Nedungadi, P. (2023). University students as early adopters of ChatGPT: Innovation diffusion study. *Preprint*.
- Surameery, N. M. S., & Shakor, M. Y. (2023). Use ChatGPT to solve programming bugs. *International Journal of Information Technology and Computer Engineering*, (31), 17–22. generation tools. *ACM Transactions on Interactive Intelligent Systems*, 14(2), 1–39.
- Yilmaz, R., & Yilmaz, F. G. K. (2023). The effect of generative artificial intelligence (AI)-based tool use on students' computational thinking skills, programming self-efficacy, and motivation. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 4, 100147.
- Zastudil, C., Rogalska, M., Kapp, C., Vaughn, J., & MacNeil, S. (2023). *Generative AI in computing education: Perspectives of students and instructors*. In *Proceedings of the 2023 IEEE Frontiers in Education Conference (FIE)* (pp. 1–9). IEEE.